

II. AFYON BALNEOLOJİ SEMPOZYUMU

NAZMI KOZAK

Afyon Eğitim Vakfı ile İstanbul Üniversitesi Tıbbi Ekoloji ve Hidro-Klimatoloji Anabilim Dalı'nca ortaklaşa olarak, ilki 1989 yılında gerçekleştirilen Balneoloji Sempozyumu'nun bu yıl ikincisi gerçekleştirildi.

23, 24 ve 25 Ekim 1992 tarihleri arasında Afyon'da düzenlenen sempozyumda başta Afyon ilindeki kaplıcaların sorunları ve termal kaynakların kullanım alanları ve alternatifleri olmak üzere, Türkiye'de termal turizmin önemi konusunda çeşitli bildiriler sunuldu ve tartışmalar yapıldı. Sempozyumun son günü olan 25 Ekim tarihinde ise Afyon ilindeki kaplıca merkezlerinde inceleme gezisi gerçekleştirildi.

Sabah ve öğleden sonra olmak üzere yoğun bir program ile bir güne sığdırılan sempozyum programında toplam 20 konuşmacı bildirimlerini sundu.

Sempozyumun ilk konuşmacısı, İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Tıbbi Ekoloji ve Hidro-Klimatoloji Anabilim Dalı Başkanı ve aynı adla kurulmuş merke-

zin müdürü olan Prof. Dr. Nurten Özer tarafından yapıldı. Prof. Dr. Özer, "Afyon Kaplıcaları ile ilgili 1989 -1992 Sürecinin Değerlendirilmesi" konulu konuşmasında, I. Balneoloji Sempozyumu'nun gerçekleştirildiği 1989 yılından bu yana geçen sürede Afyon ilindeki kaplıcalarda yaşanan değişimleri anlattı. Prof. Dr. Özer, I. Balneoloji Kongresi'nden bu yana Afyon ilindeki kaplıcalarda pek çok iyi yönde gelişmenin meydana

geldiğini söyledi ve Afyon kaplıcalarının gelecekte termalizm alanında hak ettiği yeri alacağını, bunun için Tıbbi Ekoloji ve Hidro-Klimatoloji Anabilim Dalı Kürsüsü olarak üzerlerine düşen görevi seve seve yapacaklarını belirtti. Oruçoğlu Termal Oteli kürsüleri için kürsüleriyle yapılan işbirliğinin bundan böyle de başka yatırımlar için sürmesi dileğinde bulundu.

Sempozyumun sabah progra-

Tıbbi Ekoloji ve Hidro-Klimatoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Nurten Özer

mında ilk konuşma "Afyon Kaplıcalarında Geleneksel Tedavi Yöntemlerinin Değerlendirilmesi" adlı bildiriyle I.Ü. Tıbbi Ekoloji ve Hidro-Klimatoloji Anabilim Dalı'ndan Dr. Arif Dönmez ve arkadaşları tarafından yapıldı. Bildiride, Afyon ilinde bulunan kaplıca kaynaklarından alınan su örneklerinin kimyasal analize tabi tutulduktan sonra elde edilen bulgular

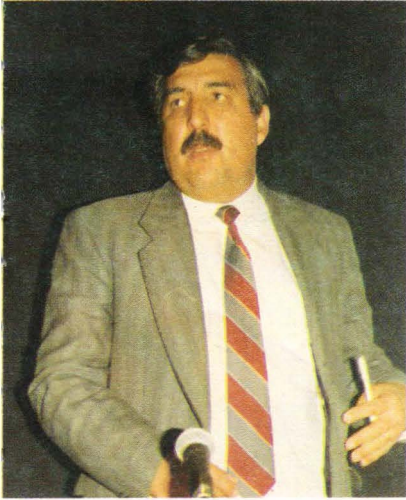
değerlendirildi. Bildiride daha sonra da Afyon kaplıcalarına gelen kişilerin kaplıcadan yararlanma durumları, yaş dağılımları, kür süreleri, doktor tavsiyesi ile gelip gelmediği, günlük kür süreleri... gibi parametreleri ölçmek amacıyla 100 kişi üzerinde yapılan bir araştırmanın bulguları anlatıldı. Araştırmada sonuç olarak, Afyon kaplıcalarına gelen kişilerin bü-

yük bir çoğunlukla termal tedavi kurallarına uymayan bir şekilde kaplıcalardan yararlandıkları ve herhangi bir doktor denetiminin söz konusu olmadığı belirtildi.

Daha sonra aynı anabilim dalından Halet Demirtaş'ın, arkadaşları ile birlikte hazırladığı "Afyon Kaplıcaları Havuz Sularının Mikrobiyolojisi" konulu bildiri sunuldu. Bildiride, havuz sularının hangi hijyenik kuralları taşıması ve kaplıca havuz sularını kullanmada nelere dikkat edilmesi gerektiği üzerindeki görüşlere yer verildi.

Anadolu Üniversitesi Afyon İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden Dr. Erdinç Tutar "Afyonkarahisar Termal Kaynaklarının Turizm Açısından Değeri" başlığını taşıyan bildirisini sundu. Sempozyumun sabahki son bildiri Erişen ve O.F. Tamgaç tarafından "Afyon Yöresinin Jeotermal Potansiyeli ve Kullanım Olanakları Hakkında Düşünceler" konu başlığı altında sunuldu. Konuşmacı, jeotermal enerjinin oluşumu hakkında birtakım bilgiler vererek, kullanım olanakları üzerindeki görüşlerini ve MTA Genel Müdürlüğü'nün jeotermal enerji konusundaki çalışmalarından söz etti. Konuşmacı jeotermal alanların kullanımı konusunda şu görüşlere yer verdi: "...6977 sayılı kanunun 2. maddesine göre bunların kullanım hakkı özel idarelerindedir. İdareler buraları kullanabilir veya kiralayabilir. Özel idarelerin bu konularda neler yapacağını iyi bilmesi ve bu işlerle uğraşan kuruluşları; MTA, Turizm Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ile bir koordinasyon içerisine girip, buralardaki kullanma kurallarını, yöntemlerini tesbit etmesi lazım."

Sempozyumun öğleden sonra gerçekleştirilen programı bir panel ile başladı. İ.Ü. Tıbbi Ekoloji ve Hidro-Klimatoloji Anabilim Dalı'nda görev yapan bilim adamları tarafından gerçekleştirilen bu panelin konusu "*Türkiye'de Kaplıca Sorunları*" başlığını taşımaktaydı. Paneli Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr. Nurten Özer yönetti.

Panelde, başta Afyon ve yöresindeki kaplıcalar olmak üzere kaplıcaların içinde buldukları sorunlar çeşitli açılardan değerlendirildi. Bu panele, Doç.Dr. Hatice Gürdal, Doç. Dr. Nergiz Yüzbaşıoğlu, Dr. Met.Müh. Osman Aslan, Msc.Kim. Müh. Ender Ba-

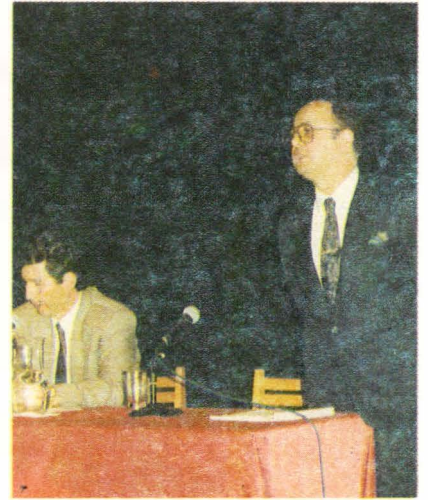

şak, Msc. Bio. Halet Demirtaş katıldı. Panelistler, Türkiye'de kaplıca kullanımının hâlâ geleneksel kalıplar içerisinde algılandığını ve kaplıcalardan gelişigüzel yararlanıldığını vurguladılar. Pek çok yöredeki kaplıcalarda hiçbir hijyenik önlemin bulunmadığına dikkatleri çeken konuşmacılar, buralara giden insanların sağlık yerine hastalık mikropları aldıklarını söylediler. Öte yandan Türkiye'deki hiçbir kaplıca tesisinin Avrupa'daki çağdaşlarının taşıdığı mimari, donanım ve işletmecilik özelliklerini taşımadıklarını ve küremerkezi bulunmadığını belirttiler.

Paneli izleyen bölümde ise yine serbest bildiriler sunuldu. MTA Genel Müdürlüğü Enerji Dairesi'nden Dr. Zeynel Demirel ile Nizamettin Şentürk tarafından sunulan "*Türkiye'nin Jeotermal Enerji Potansiyeli ve Yeni Hedefler*" adlı bildiriye, jeotermal enerji ile ilgili olarak MTA Genel Müdürlüğü'nün çalışmaları anlatıldı. Sempozyumun bu bölümünde söz alan ikinci bildiri sahibi olan Dr. Tuncay Ercan ise "*Çağdaş Kaplıcacılığın Önemli Bir Görevi: Tıbbi Rehabilitasyon*" adlı bildirisini sundu.

"*Anadolu'daki Kaplıca Sularında Bulunan Doğal Gazların İzotopik Bileşimi*" başlıklı bildiri de T. Ercan tarafından sunuldu. "*Bursa Kaplıca Kürünün Akut Faz Reaktanlarına Etkisi*" başlığını taşıyan bildiri, Dr. Arif Dönmez ve arkadaşları tarafından hazırlanmış.

R.N. Demirtaş ve C. Öner tarafından hazırlanan "*Eskişehir Maden Suyunun Tıbbi Değerlendirilmesi*" adlı bildiriye, yöredeki maden sularının tıbbi yönden incelenmesi sonucu elde edilen veriler anlatıldı. Enerji ve Tabii Kay-

naklar Bakanlığı'ndan Orhan Özkoçak da "*Afyon Volkanizması ve Sıcak Su Kaynakları ile İlişkili Değerli Metal Bulguları*" adlı bildirisini sundu.

Daha sonra Nazmi Kozak, "*Termal Turizm İşletmeciliği ve Afyon Yöresindeki Kaplıcalarda Karşılaşılan Bazı İşletme Sorunları*" ORME Jeotermal A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Meretoğlu, "*Jeotermal Kaynakların Entegre Değerlendirilmesi*" ve Turizm Bakanlığı Sağlık ve Termal Turizm Koordinatörü Dr. Toros Özbek de "*Türkiye'de Gelişen Termal Turizm ve Afyon'un Bu Sektörde Yeri*" adlı bildirimlerini sundular. □

